

Katarzyna Ryrych

Câmpul cu brusturi



Ilustrații de Grażyna Rigall

Traducere din limba polonă de Anca Irina Ionescu



Cofinanțat prin
programul Europa Creativă
al Uniunii Europene

Acest proiect a fost finanțat cu sprijinul Comisiei Europene.

Cartea reflectă numai punctul de vedere al autorului,
iar Comisia nu poate fi trasă la răspundere pentru orice
utilizare a informațiilor conținute în aceasta.



București, 2021

Prolog	5
Bunicul lui Chopin.....	8
Totalul	14
Dosarul cenușiu	19
Ziua copilului	25
Cârțița	30
Caramellele vampirului	36
Harry Potter cel Murdar și Copacul Fericirii	43
Sabatul	47
Bit-Chibrit.....	54
Cursa	61
Abracadabra	66
Plictiseala.....	70
Ce piuie în iarbă?	77
Norul buclucaș	83
Hocus-pocus	89
Floarea de ferigă	94
Pe mare	100
Romanticul	106
Gaura neagră	111
Farmece cu cireșe.....	117
Dorința uitată	122

BUNICUL LUI CHOPIN



Când în casa de lângă Câmpul cu Brusturi s-a mutat, împreună cu părinții lui, un băiat nou, toți băieții s-au bucurat că le-a sosit un nou fotbalist. Pentru că în curte erau unsprezece băieți și nu puteau să se împartă în două echipe egale. E clar că întotdeauna cineva putea fi arbitru, dar, de regulă, se termina cu o ceartă, căci ce plăcere poate fi asta să fluieri și să țipi, oricum, toți sunt nemulțumiți pentru că, nu-i așa, arbitrul este un prost!

Așadar, băieții din curte stăteau pe bancă și pe bordură (pe bătătorul de covoare stăteau întotdeauna fetele și niciun fotbalist care se respectă nu le-ar fi ocupat niciodată locul) și se uitau cum se descarcă din camion, rând pe rând, dulapuri și dulăpioare, cutii și cutiuțe, iar la sfârșit... o pianină neagră. Și au înțeles imediat că băiatul cel nou nu va întări nicio echipă.

– Ei, foarte bine! a oftat băiatul cel mai mare, iar pianina și-a deschis capacul și și-a arătat claviatura, exact ca un câine care rânjește și își arată colții.

– În regulă, să mergem, a spus băiatul cel mai gras. S-a uitat în jur la colegi și a arătat spre cel mai mic.

– Și astăzi tu o să fii arbitru.

A spus așa deoarece mai înainte, când descărcaseră pianina din camion, i se păruse că vede în ochii lui o privire plină de interes.

În timpul acesta, în casa de pe colț, la care trei ferestre dădeau spre Câmpul cu Brusturi, un băiat și-a despachetat notele și cărțile, a scos dintr-o cutie specială fotografia bunicului și a atârnat-o chiar deasupra pianinei.

Iar după aceea a privit pe fereastră.

Dinspre Câmpul cu Brusturi venea un miros proaspăt, înțepător, de frunze tinere, se auzea foșnetul delicat al vântului și era așa de frumos, că băiatul s-a întristat.

– Bunicule... a șoptit el și s-a uitat spre cer. Norișorii erau rotunzi ca rotocoalele de fum din pipa bunicului. Bunicule...

Sub fereastră s-a auzit un foșnet și ceva a fugit printre frunze. Băiatul s-a întors, a deschis pianina și a cântat câteva note. De dincolo de fereastră, din crengile bătrânului nuc care creștea chiar aici, lângă căsuță, i-a răspuns timidă o pasăre.

Iar când bunicul i-a făcut cu ochiul nepotului, băiatul și-a simțit inima mai ușoară.

După-amiază, a ieșit în fața casei și a văzut că în mijlocul curții copiii se împart în două echipe, dar pe el, fie că nu-l observaseră, fie că nu voiau să-l observe. Așadar, s-a întors în tăcere. S-a așezat jos, a început să numere dalele de pe trotuar și a căzut atât de adânc pe gânduri, încât n-a observat că din partea cealaltă venea o bătrânică.

– Scuzați, a spus băiatul.

Bătrânică a zâmbit.

– Noul locatar? a întrebat bătrânică, iar băiatul a încuviințat din cap.

– Locuiesc acolo, unde este balconul acela mare.

– Știu.

Bătrânică a privit atentă balconul.

– Dar... acolo era o cutie de lemn.

Băiatul a dat din nou din cap.

– Tata a dus-o la gunoi.

– Asta nu e bine, a spus bătrânică. Ai putea s-o pui acolo, la loc?

Băiatul a alergat spre tomberoane și o clipă mai târziu a revenit cu cutia.

– E important? a vrut el să fie sigur, iar bătrânică a încuviințat.

– Această cutie este dormitorul bunicului, i-a explicat ea.

A scos din ea păturica albă cu albastru și a scuturat-o temeinic. Băiatul a tresărit, de parcă l-ar fi înțepat cineva cu un ac. A luat cutia și s-a dus acasă. Dormitorul bunicului... Dormitorul bunicului... A pus-o într-un colț al balconului, acolo unde pe ciment era o pată mai deschisă la culoare, și s-a întors la el în cameră.

– Ei, și cum sunt noii colegi? a întrebat mama, vârând capul pe ușă.

Băiatul a ridicat din umeri și a deschis sertarul comodei. Puloverul bunicului mirosea a tutun și a apă de colonie. Iar când băiatul și-a băgat obrajii în el, era la fel de aspru ca mustățile bunicului.

Seara se lăsa încet, cerul de deasupra Câmpului cu Brusturi se înroșise, iar soarele se ascunsese în spatele frunzișului des. Băiatul a ieșit tăcut în balcon și s-a așezat pe betonul încins. Dincolo de perete, dormeau părinții lui, oboșiți după mutat. În brusturi se auzeau greierii, iar aici, chiar pe lângă balcon, a trecut în zbor, ca o frunză neagră, un liliac. Pe cer au apărut stelele – mai strălucitoare decât în centrul orașului.

– Nu poți să te dai puțin mai la o parte? s-a auzit de sub balcon o voce morocănoasă. Poate vrei să sar pe tine.

Băiatul a sărit în picioare! Hop! Chiar lângă el a apărut un motan mare, vărgat. Avea urechile zdrelite, o cicatrice pe nas și se vedea imediat că e trecut de prima tinerețe.

– Văd că mi-a venit cutia înapoi, a spus motanul.

Se spăla fără grabă pe urechi și privea binevoitor la băiat.

– Mi s-a părut că m-ai chemat, a mormăit el.

– Nu am chemat pe nimeni, a negat băiatul.

Luna a ieșit dintre nori, iar umbrele brusturilor au devenit aproape negre.

– Dar mai înainte? a întrebat motanul. M-ai chemat. De două ori.

– A, atunci... Băiatul s-a uitat la discul lunii. A văzut munții, craterele și mările. Mă gândeam la bunicul meu.

Motanul a intrat încet în cutie.

– Interesant, a spus el, căci singurul Bunic din curte sunt eu.

Și-a zbârlit mustățile și a început să-și ascută ghearele în pătură.

– Pot să te mângâi? a întrebat băiatul și a întins mâna.

– Nu! a răspuns motanul. Nu-mi plac dulcegăriile. Dar poți să mă scarpini după ureche.

Blana motanului era moale și caldă.

– De ce ai acest nume? a întrebat băiatul.

– Pentru că sunt cel mai bătrân dintre toți motanii... a explicat acesta. Îmi amintesc când Mâța purta pantofi cu tocuri cui.

– Mâța? s-a mirat băiatul. Cine este asta?

Motanul a privit spre căsuța cea mică. De la fereastra bucătăriei răzbătea printre frunze o lumină caldă.

– Este bătrânica aceea care ți-a zis să aduci cutia înapoi, a spus motanul. Toți cred că este vrăjitoare.

– Și așa este? a întrebat băiatul.

– Într-un anumit sens, a răspuns diplomatic motanul. Dar nu transformă copiii în broaște râioase. Salvează animale. Chiar și pe mine m-a ajutat de multe ori.

Băiatul a întins mâna ca să-l mai scarpine încă o dată după ureche, dar motanul s-a tras înapoi.

– Ți-am mai spus că nu-mi plac dulcegeriile. Dar nu aș refuza ceva de mâncare.

Băiatul s-a gândit puțin – nu mai avusese niciodată un motan și tot ce știa despre pisici era că prind șoareci și beau lapte. Dar când i-a pus în față o farfurioară cu lapte, motanul a izbucnit în râs.

– Mă gândeam la o bucățică de pește și puțină apă proaspătă. Dacă nu ai pește, poate fi și carne. Văd că trebuie să te învăț totul de la început...

După ce a găsit în frigider tot ce trebuia să pună în farfurioara motanului, acesta l-a trimis pe băiat la culcare, iar el s-a apucat să mănânce.

A doua zi de dimineață, băiatul a ieșit în balcon, dar nu a mai apucat să vadă decât coada stufoasă care dispărea printre brusturi. Și și-a spus că acum ar fi vrut tare mult să fie motan, pentru că nu avea deloc chef să se ducă la școala cea nouă. Și avea dreptate, căci, imediat, în prima pauză, băiatul din curte l-a apucat de cămașă și l-a împins spre parapetul pe care cineva desenase cu creta și cu cerneală claviatura unui pian.

– Iar acum, Chopin ne va cânta un concert, a anunțat alt băiat, unul gras, și băiatul a trebuit să se prefacă imediat că lovește clapele, iar toți cei din jur strigau „bravo“ și „bis“.

Firește, doamna a observat că elevul cel nou are mâinile murdare și i-a scris o mustrare. Băiatul nu a spus nimic părinților, în schimb i-a povestit totul motanului, când acesta a apărut seara pe balcon. Și îi venea să povestească la fel de ușor ca atunci, de mult, când pe fotoliul cel mare ședea bunicul, iar bunicul asculta totul cu răbdare și dădea grav din cap.

– Deci așa, a mormăit motanul. Deci așa. Și a căzut pe gânduri.

Următoarele câteva zile au fost o adevărată tortură pentru băiat. Se ducea la școală și simțea că are ceva în gât, ca și când ar fi înghițit un arici sau o castană cu

țepi cu tot. A învățat să se întoarcă de la școală pe drumuri lăturalnice, prin Câmpul cu Brusturi. Dar într-o după-amiază se grăbea să ajungă acasă și, cum drumul ocolitor era chiar foarte lung, a trebuit să treacă prin curte. Cele două echipe de fotbal loveau cu înverșunare în minge, iar băiatul cel mai mic sufla în fluier. Când l-au văzut pe băiatul cel nou, echipele au încetat jocul.

– Chopin, vine Chopin! Facem pauză pentru concert.

Și, când băiatul era gata-gata să cânte pe dalele mânăjite cu noroi, s-a deschis portița de la grădina care înconjura căsuța cea mică. În mijlocul câmpului de bătație a venit cu pași mărunți bătrânica. Avea în mână o umbrelă neagră cu mâner îndoit, iar alături de ea pășea motanul mare, vârgat, cu urechile zdrelite.

– Acum o să ne cânte toată orchestra, a strigat bătrânica, iar băieții, ca vrăjiți, au sărit la instrumente. Celmaiînalt bătea în capacul tomberonului, Celmaiînvrstă scosese de undeva un cadru vechi de pat și cânta la arcurile ruginite ca la harpă, Celmaigras sufla cât îl țineau plămâni într-o țevă de metal, iar cei doi portari, în mijlocul câmpului de luptă, au început să facă piruete de balet. Din tufișurile care înconjurau casa, au ieșit pisoiași care se rostogoleau pe iarbă de atâta răs, arbitrul se ținea cu mâinile de burtă și dădea din picioare, iar motanul cel bătrân și Vrăjitoarea chicoteau răutăcioși.

– Bravo, bravissimo, a strigat doamna în vârstă, când a văzut că fotbaliștii începuseră să pice jos de oboseală.

Larma cumplită pe care o făcuseră a încetat brusc.

– Poate vreun bis? a propus încet băiatul.

– Ajunge, ajunge, au gemut fotbaliștii.

Băiatul a bătut din palme și a pornit spre casă. Era chiar în fața ușii de la casa scărilor, când portarul l-a ajuns din urmă în fugă.

– Pe mine mă cheamă Marcin, a spus el.

Seara, băiatul a ieșit în balcon și a bătut în castronașul de metal.

– Bunicule! a strigat el și dintre brusturi a apărut motanul vârgat.

– Aaa... a spus el pe un ton ceva mai cald. Văd că de data aceasta este o cină cum se cuvine.

A mâncat și s-a frecat cu fruntea de picioarele băiatului.

– Ei, haide, povestește... l-a îndemnat motanul. Ce e cu Marcin...?

Și băiatul a început să povestească. I-a spus că fotbaliștii îl rugaseră să le scrie un imn al echipei, că bătrânica din căsuță promisese să le coasă steagul clubului,

că Marcin ar vrea să învețe să cânte la chitară... S-a întins atât de mult la vorbă, că nici nu a observat când luna ajunsese chiar în mijlocul cerului. Și atunci i-a arătat motanului unde sunt pe discul de argint munții, unde sunt craterele, unde este marea. Motanul cel bătrân și-a zbârlit mustățile și a zâmbit.

– De mult de tot, pe când eram mic...

Vântul nopții a adus de undeva miros de fum de pipă. „De mult de tot...” – șopteau brusturii, iar tristețea a părăsit inima băiatului.